

Avenue des doods

**Een avontuur van Luk Borré, de niet altijd even sympathieke
Knokse speurder.**

Opgedragen aan Maxim Willems.

Zoals in al mijn boeken zijn taalfouten en andere onjuistheden
te wijten aan anderen.

Jos Pierreux
**Avenue des
doods**

misdadroman

© 2014 – Jos Pierreux & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Boekverzorging: Mulder van Meurs

NUR 330

ISBN 978 94 6001 265 5

D/2014/11.767/222

e-boek ISBN 978 94 6001 279 2

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

De dag was nochtans rustig begonnen.

Ik had de avond voordien meesmuilend toegekeken hoe toeristen en tweedeverblijvers in een schier eindeloze, chaotische colonne het binnenland probeerden te bereiken.

Wagens met krachtige motoren gingen niet sneller dan paard en kar. Omdat de een niet voor de ander aan de kant wou, bleef iedereen stilstaan.

Zo gaat dat. Getoeter, benzinevalmen, gekibbel. Af en toe een klusje voor de uitdeuker of voor de relatietherapeut.

Het verlengde weekend zat er eindelijk op. Knokke opnieuw voor de Knokkenaren.

Ik reed met mijn Zoute Cruiser tot bijna tegen hun bumpers. Parkeersensoren begonnen te fluiten en de bestuurders gingen voor mijn tweewieler aan de kant. De angst voor een kras zat er diep in.

Het kind in mij stak de kop op. Het is – toegegeven – een balorig joch.

Zo schepte het er een grote voldoening in om zo'n rij met de fiets voorbij te steken en tijdens dat manoeuvre met voyeuristisch genoegen binnen te gluren in hun wereldje van verveeld onderuit gezakte partners, wagenzieke nakomelingen, met pakjes afgeladen kofferruimtes en opdringerige navigatiesystemen.

Omstreeks middernacht doezelde de badstad in.

Deze ochtend was het extreem rustig op de weg.

Enkel een bestelwagen die twee mannen afzette met materiaal om verkiezingsaffiches aan te plakken. Over een klein jaar zal de bevolking haar oordeel over het Europese Parlement uitspreken. Niet dat iemand zich illusies maakt over de mate van inspraak die men hierdoor krijgt.

Tjokvolle vuilnisbakken, zand op de voetpaden en fijn stof in de lucht. Dat wel.

Verder had ik mij aan niets of niemand geërgerd.

Van Steenestraat, commissariaat: ik sluit me op in mijn kantoor.

Misschien dat ik straks mijn mails opschoon. Of mijn administratie bijwerk. Eerst is er tijd voor de kranten en een praatje.

Mijn iPhone rinkelt. Er verschijnt een nummer op mijn scherm dat ik niet herken. Voelsprietten schieten de lucht in.

De man stelt zich niet voor.

“Meneer Borré?”

Als de beller aan de kust woont, is hij een aangespoelde, concludeer ik op basis van de muzikaliteit in het timbre. Net als ikzelf. Ik ben inspecteur bij de Knokse politie. Op de achtergrond klinken vaag stemmen. Geluid van apparatuur. Een lift die halt houdt en deuren die openschuiven.

“Luk Borré? Luk?”

Gebruikt hij mijn voornaam om me te ergeren? Terwijl ik mijn telefoon tussen oor en schouder geklemd houd, maakt mijn gekrenktheid gaandeweg plaats voor verbijstering, en verbijstering voor ontsteltenis.

Ik heb zo'n koffiemok waarop *World's Greatest Lover* staat. Gekregen van iemand die het kan weten.

Rena, mijn partner.

Zodra het gesprek afgelopen was, moest ik de neiging onderdrukken om iemand met dat ding de kop in te rammen.

Hoofdstuk 1

Hoeveel tijd restte er?

Ik propte mijn holster met revolver, lader en munitie tussen de riem van mijn pantalon en haastte mij naar het onthaal. Daar stond brigadier Lechamps met zijn billen tegen de balie en zijn armen voor de borst gevouwen.

“Ik heb een wagen nodig!”

“Waarom?” Zijn ogen keken nieuwsgierig.

Lechamps drinkt steeds minder en zuipt steeds meer. Dat is een publiek geheim. Zijn armen gingen omhoog en heel even dacht ik dat hij mij wou tegenhouden. Ik zette mij schrap, ik was bereid mijn woede en frustratie op de brigadier te koelen. Ik wou armen uit de kom draaien tot ik pezen hoorde knappen, ik wou met een kei de tanden uit iemands bek beuken, ik wou vingers horen kraken en botten die versplinterden. Ik wou met mijn vuisten op een hoofd hameren, knokkels bezeren en bloed zien spetteren.

Dat gevoel.

Lechamps kent me. Hij begreep dat dit niet het moment was om een discussie te beginnen. Zijn blokkerende beweging ging over in een gebaar van inwilliging. De brigadier viste een sleuteling van een haakje achter de desk en ik griste die zonder hem te bedanken uit zijn hand.

Ik rij zelden. Ik sta dan ook niet bekend als een goede chauffeur. Bij een bankoverval wil geheid niemand van het team mij achter het stuur van de vluchtwagen.

“Voorzichtig,” zei Lechamps gemeend. Dacht hij daarbij aan mij, zijn hiërarchische meerdere, aan de andere weggebruikers of

aan het gemeentelijk wagenpark? “Denk aan het hart van Ronnie!” Ronnie is de Chef Operaties. De sleutels waren van zijn wagen.

Lechamps’ woorden drongen niet door, mijn gedachten waren elders. Terwijl ik naar buiten holde, verwittigde ik Rena dat ik eraan kwam.

“Zorg dat je klaarstaat!”

Het verleden van mijn partner is als een boek dat zelfs nu op de Index van de Kerk zou staan. Heeft ze ‘ja’ tegen mij gezegd en haar oude leven afgezworen omdat ze oprecht van me houdt? Of omdat haar succes taande en ze bang was om alleen oud te worden?

Zou ik er op tijd geraken?

Ik drukte op de afstandsbediening. Op het parkeerterrein piepte een beslijkte stationwagen van het hondenteam; de lichten knipperden.

Ik gooide de deur open, draaide de contactsleutel om, knalde de C5 in eerste en trapte het gas veel te diep, waardoor de kont van de wagen ver uitzwaaide en de auto met slippende banden door het grint laveerde. Worstelend met het stuur slaagde ik erin de Citroën in het verkeer te brengen.

Ik kookte. Schakelde snel. Ik wou het gaspedaal door de vloer trappen. De combi was een zachtaardigere aanpak gewoon. Ophanging en koetswerk sidderden onder het geweld en het hoge toerental.

Op het rond punt passeerde ik een vrachtwagen met gesloten laadbak. Ter hoogte van de cabine toeterde ik en sloeg meteen rechts af. De trucker moest diep in de remmen, zijn ABS deed zijn werk en hij miste de politiewagen op het nippertje. Van de andere kant naderde een terreinwagen. Mijn ogen puilden uit. We passeerden elkaar zo rakelings dat ik de luchtverplaatsing voelde. De chauffeur schreeuwde mij iets na, een zinloze uiting van verbolgenheid.

Op de Elisabethlaan was het gelukkig niet druk. Plankgas en mijn Franse wagen haalde amper honderdveertig! Een slak ging sneller. Net voor het Casino veranderde ik met gierende banden van baanvak. Even leek het alsof ik het niet zou redden. Ik schoot over een verkeersheuvel met een vonkenboog achter mij aan. Mijn

maag kwam in opstand. Ik voelde mijn ontbijt omhoog komen. De collega's zouden het niet leuk vinden als ik hun Citroën terugbracht met braaksporen op de binnenbekleding. Hun honden gingen waarschijnlijk over de rooie, met die gevoelige neuzen.

Toen schoof de stationwagen de dijk op, tegen het eenrichtingsverkeer in. Een bejaarde zette geschrokken een stap achteruit, struikelde en viel op zijn uitgezakte kont. Twee verliefde tieners in een billenkar stonden langs de weg naar mijn rijstijl te staren. Het meisje stak haar tablet in de lucht om een opname te maken. Te laat! Gelukkig, want dat soort reclame kan het korps missen als een nachtwinkel een inval van de narcoticabrigade. Een winkelier slaagde erin om zijn elektrisch golfkarretje te manoeuvreren tussen twee halve granieten bollen die de weg afzoomden. De handelaar keek verbijsterd toe hoe een politiewagen hem rakelings voorbij-scheurde. Een paar honderd meter verder kleurden de stoplichten diep rood.

Nog voor ik slippend tot volledige stilstand kwam, boog ik mij al over de passagiersstoel. Ik ben langer dan een meter negentig, dus slaagde ik er zonder moeite in de greep van de deur langs de passagierskant vast te grijpen en het portier open te duwen. Een donkerharige, hooggehakte vrouw stapte in.

Mijn voet stond op het gaspedaal. Piepende banden. De kracht van de snelheid drukte ons met onzichtbare hand tegen de rugleuning.

De vrouw wierp mij een scherpe blik toe, maar die negeerde ik. "Wanneer was je van plan mij op de hoogte te brengen?" vroeg ik verbolgen.

Het ging om de manier waarop ze iets niet zei. De vrouw wierp rompscheel door de fauteuil verzwoegen werd, zweeg.

Als in: 'Nooit, hufter!'

Hoeveel tijd had ik nog?

Ik kronkelde de stationwagen als een slang door het verkeer. De C5 sleepte een pluimstaart van roet met blauwe uitlaatgassen en een geur van verbrand rubber achter zich aan.

Rena prutste op het dashboard aan knoppen tot ze de juiste vond. Nu loeide de sirene en knipperden de zwaailichten. Andere weggebruikers lieten een opening vallen waar mijn politiewagen als een spie doorheen gleed. Dat ging een tijdlang uitstekend, alsof Mozes deze moderne versie van de Rode Zee met zijn staf openspleet. Maar toen leek een bejaarde de richting van het waarschuwingsgeluid niet te kunnen situeren. Ik liet de claxon blèren en de lichten knipperen. Tevergeefs: de Toyota ging niet genoeg aan de kant om doorgang te verlenen. Tot overmaat van ramp schoof een gepensioneerde voet van de koppeling waardoor de motor afsloeg.

Mijn been ging op de rem. De stationwagen stopte bruusk.

“Hij had slechte vrienden,” zei Rena, gebruik makend van het oponthoud.

Ik merkte vanuit mijn ooghoek dat de contactsleutel uit de bezwete handen van de bejaarde gleed. “Oh?”

Mijn partner plukte een zwarte haar van haar trui, liet die tussen haar vingers bengelen en bestudeerde hem kritisch.

“Ik hoorde dingen.”

Zij hield niet van stof en onzindelijke zaken. Hondenhaar behoorde tot die categorie.

Het doorgroefde gelaat van de oude man vertoonde intussen een almaar paniekerigere uitstraling. Hij kreeg de Corolla niet aan de praat.

“Zoals?”

Met een bedenkelijk gezicht waaierte Rena over haar schoot. “Dat vertel ik je wel eens.”

‘Wat ze ervan kwijt wil,’ dacht ik. Indien ik haar nu bij de nek greep en door elkaar schudde, zou ze dan met de waarheid reageren? Maar wou ik die wel horen? Dat was een andere vraag. Mijn kop steekt al zo lang in het zand dat ik op een loopvogel begin te lijken.

Als ik wou weten of een verdachte loog, keek ik naar diens ogen. Maar bij Rena was dat moeilijk. Ze zat naast mij, ik kon haar gezicht amper zien. Ik moest op haar stem afgaan. De woordkeuze. Het ritme. De intonatie. Terwijl ze amper iets zei. Haast nooit. Over niets.

Ondertussen blééf die Corolla mij de weg versperren. Ik was een snaar die te strak gespannen stond en elk ogenblik kon springen.

Het moest verdomme vooruitgaan!

Ik gaf gas, draaide de neus van de stationwagen naar de vluchtrook, keerde en reed met gierende banden en uitzwaaiende derrière weg van de Toyota en de file die ontstaan was.

Op zoek naar een afslag en een alternatieve route, probeerde ik nergens anders aan te denken. Mijn gedachten stuitten toch maar op een muur.

Een BMW kwam ons tegemoet, toeterde wanhopig en stuurde net op tijd weg, waarna de bestuurder de auto zwalkend op het gras richtte en daar scheef tot stilstand kwam.

Mietje.

Zouden we het redden?

Bloembakken, drempels, slagbomen, aan- en afrijdende wagens, rolstoelpatiënten en kinderen op krukken. Door het opstellen van een hindernissenparcours dat uit *Grand Theft Auto* gejat lijkt, probeert men in dit land de snelheid te minderen. Je kon je gemakkelijker naar een hogere rang in dat videospel opwerken dan de hospitaalparking bereiken. Ik reed de stationwagen uiteindelijk toch tot voor de ingang en parkeerde.

Dwars over twee plaatsen voorbehouden aan gehandicapten. Ik geloof niet zo in de heilzame werking van positieve discriminatie.

We repten ons naar *Intensive Care*. Ik met grote, verende stappen. De voeten naakt in mijn eeuwige Mephisto's. Comfortabele, gezondheidsbevorderende schoenen met soft-air technologie waarbij een geïntegreerde tussenzool alle schokken opvangt. Rena naast me, trippelend op Jimmy Choo's in een retestrak tricot pakje.

Anderhalve meter onversneden X-factor.

Een dokter kwam ons tegemoet en liep een eindje met ons mee. Een sportieve dertiger met donker haar en lichte ogen.

“Hoeveel kans maakt hij nog?” vroeg ik. Ik hield mijn stem rustig en vlak en zacht. Mister Ondoorgrondelijk.

“Verkeerde vraag,” hijgde de dokter. Er klonk een vorm van cy-

nisme in zijn toon door, een dubbelzinnige klank die mij niet beviel. En aan de grimas op haar gelaat te zien, dacht Rena er hetzelfde over. Blijkbaar was deze arts zo iemand die door de omstandigheden van zijn beroep met een kwinkslag over het lijden van zijn patiënten was beginnen te praten. Het werd pas echt gevaarlijk als hij op die manier over leven en dood zou beslissen.

Rena's hand hield de dokter tegen zodat we even minder snel gingen. "Wat bedoel je?" Haar stem was een halve octaaf hoger dan gewoonlijk. Ze hield haar gezicht in een vragende hoek.

Artsen houden er niet van dat er naar hen wordt gestaard. Het is moeilijker om slecht nieuws te brengen terwijl je de ander in de ogen kijkt.

"Hoeveel tijd heeft hij nog?" zei de dokter. Hij glimlachte als een kind dat beseft dat het op het foute moment de foute grap heeft verteld en zijn charme uitspeelt om ermee weg te komen.

Rena vroeg het kamernummer, liet zijn arm los en trok een spurtje, de dokter achterlatend. Ze dook in een klaarstaande lift en drukte driftig op het knopje.

Kleine boze vrouwen: een gevaarlijke combinatie. Apothekers weten: in de kleinste potjes bewaart men het ergste gif.

Ik moest mij reppen of ik kon langs de trappen de achtervolging inzetten. Ik slaagde er nog net op tijd in om tussen de dichtgaande deuren in de kooi te glippen.

De lift steeg als een raket. Terwijl de tijd leek stil te staan.

Op de dienst Intensive Care werden we tegengehouden door twee bewakers. Lange, bedachtzame mannen in maatpak met zendertjes in hun oor en pistolen op de heup. Ze stonden op en versperden ons de weg.

"Verboden toegang."

"Niet voor ons," zei ik. "We zijn familie."

'Naar het schijnt,' dacht ik. Nieuws, heet van de naald.

Die met de kaalste kop keek op een nota die hij uit zijn borstzak haalde. "Rena en Luk Borré?" Hij had puntige tanden en een litteken dat van zijn rechtermondhoek naar zijn oorlel liep. Het was zo

duidelijk en stereotiep dat het met een zwarte pen getekend leek. 's Ochtends, na het scheren.

“Zus en schoonbroer,” beaamde ik.

Ik reikte met mijn handen achter mijn rug, verwijderde mijn holster en overhandigde mijn wapen en munitie aan de tweede bewaker, een kleerkast die uitstraalde dat hij iemand het liefst met zijn blote handen dood sloeg. De forsgebouwde man keurde fronsend de revolver en de kogels. Ondertussen bleef Kaalmans ons aankijken. Hij leek weinig onder de indruk van wat hij zag.

Op een tafeltje naast hen stonden een aantal lege en halfllege bekers. ‘Drinken doet wateren,’ dacht ik. Om te wateren moet een bewaker zijn post verlaten. Waren deze twee mannen amateurs? Hadden zij een mindere dag? Of was de gevangene in hun ogen ongevaarlijk?

Het laatste, bleek meteen toen Rena en ik de kamer betraden.

Zijn hart sloeg nog. Dat zag je op een monitor die tegen de wand hing. Tot zover het positieve nieuws.

Hoe oud was deze man? Halverwege de vijftig. Op weg naar de zestig. Al leek de kans vrijwel onbestaande dat hij ooit zoveel kaarsjes uit zou kunnen blazen. Hij zag er broos en levenloos uit. De dood was in zijn sterke en getrainde lichaam geslopen en viel van binnenuit aan. Functie na functie werkte almaar moeizamer zelfstandig. Vitale onderdelen hadden bijstand nodig. Hart, longen en nieren reddden het niet langer zonder ondersteuning. Sterven als de overgang tussen almaar minder mens en almaar meer machine.

Zijn hoofd was kaalgeschoren. Hij had een groen zuurstofmasker voor.

Er waren draden aan hem gekoppeld. Een sonde met vloeibare voeding, rechtstreeks in de nuchtere darm. Een infuus leegde de inhoud van verschillende flesjes in een broodmagere arm. Een katheter draineerde urine naar een flacon onder het bed. Vanuit een bolronde doorschijnende zak drupte vloeistof in aderen waarvan je het diepblauw doorheen een perkamenten huid kon zien meanderen.

Een zuurstofbevochtiger borrelde. Monitoren braakten gegevens en apparaten produceerden elektronische geluiden. Een leven in getallen en grafieken. Hartslagen en bloeddrukken in wiskundige tabellen, piepend en zoemend en brommend.

Zijn rechterhand lag op het laken.

Vijf langgerekte, opengesperde vingers. Benig als wandelende takken. Graaiend. Verlangend. Pulkend.

‘Moet iemand die hand vastpakken?’ vroeg ik mij af. Rena of ik? Het was haar broer. Zelf kon ik moeilijk met verstrengelde handen naast een wildvreemde gaan zitten. Toch? Aan diens sterfbed?

Terwijl we aarzelend op hem neerkeken, zuchtte de patiënt diep. Zijn lichaam ontspande zich alsof hij teruggehaald werd van de rand van een afgrond. De man maakte een laag, kermend geluid. Zijn oogleden schoven open en zijn blik verzachtte. Glimlachte hij omdat hij Rena zag staan? Mijn partner sloeg een hand voor haar mond, haar ogen schoten vol en ze liep naar buiten.

Net wat er nog aan ontbrak.

‘Als mijn tijd gekomen is, slaat ze dan ook op de vlucht?’ schoot het door mijn hoofd. ‘Sta ik er alleen voor?’

De stervende wenkte mij dichterbij te komen. Ik vertikte het om hem aan te kijken. Ik wierp een blik op de gang achter de open deur. Daar stond Rena. Ik knikte naar haar en zij naar mij. Ik boog voorover.

Kon de patiënt mij horen?

“Rustig maar.”

Wat moest ik anders zeggen? Aangename kennismaking?

Om te kunnen praten, moest hij het masker opzij halen.

“Ik heb heel wat erge dingen gedaan in mijn leven.”

‘Dat kan hij nu wel zeggen,’ dacht ik. Hoopte deze man op ver-giffenis? Waarom werd hij bewaakt? Verwarde hij mij met een gees-telijke?

“Maar zij is erger.” Hij hapte piepend naar adem.

“Rena?” vroeg ik verbluft. “Is Rena erger?”

“Noemt ze zich nu zo?” grijnsde de man. Hij kuchte moeizaam slijmen op, slikte en fluisterde: “Ze is niet wie ze lijkt.” Zijn adams-

appel ging op en neer in zijn hals als een forse hond die door de slokdarm van een slang glijdt.

“Ik weet het,” fluisterde ik. In een poging het gesprek vertrouwelijk te houden, boog ik voorover en onttrok de zieke aan de nieuwsgierige blikken van zijn bewakers. Het was beter dat die zich geen vragen begonnen te stellen.

“Man...” Ik merkte dat de ander het hoofd probeerde te schudden. “Je hebt geen flauw idee.”

“Vertel het me.”

“Zou je wel willen,” zei de stervende dubbelzinnig.

Voor ik hem kon tegenhouden, trok hij in een ultieme inspanning de draden van zijn borst, de slang uit zijn neus en de buisjes uit zijn blaas, nieren en kransslagaderen. Waar die krenge allemaal voor dienden en heen konden leiden.

Bloed begon uit openingen te stromen, apparatuur begon te protesteren en alarmen begonnen te toeteren.

“Zeg haar,” zei de man hijgend, “dat het... dat het er nog ligt... Alles... Allemaal...”

“Dat het er allemaal nog ligt?”

Hij leek te knikken.

Had hij nog meer te vertellen? Ik legde mijn oor op de mond van de gevangene. Die leek een kusje op de lel te drukken. Zijn borstkas kwam langzaam omhoog, om vervolgens bruusk weer in te zakken. Dan verwijdden zijn pupillen zich en verslaptten zijn spieren.

Het volgende ogenblik stormden bewakers, verplegers en artsen in de ziekenkamer over elkaar heen.

Iemand rukte mij met geweld weg van het bed. Terwijl men bloedingen begon te stelpen, het hart met elektroshocks aan de praat probeerde te krijgen en beademingsapparatuur aansloot, keek ik naar Rena en Rena naar mij.

‘Wie is die vrouw?’ dacht ik. Die vrouw die ik de mijne noemde.

Hoofdstuk 2

Zo begon het dus: met het onverwachte verzoek van een terminaal zieke gevangene om zijn zus te spreken, waarop de stervende haar meegekomen partner op zijn doodsbed met zijn laatste woorden verzekerde dat het er nog lag. Alles... Allemaal... Wat dan ook, waar dan ook.

Die partner – Luk Borré – dat ben ik.

“Hij is mijn broer niet,” zei Rena.

Terwijl zij bijzonder geconcentreerd aan de losse velletjes rond haar nagelriemen prutste, hief ik mijn hand op om haar te onderbreken.

“Was,” verbeterde ik.

We keken elkaar even aan. In die fractie van een seconde meenden we bij elkaar te kunnen zien wat de ander dacht.

De artsen hadden hun handtekeningen gezet. De apparatuur was naar de spoeddienst teruggebracht. De lijfwachten werden uit hun taak ontheven. Een overgebleven verpleegkundige streek de ogen van de overleden patiënt met de vingers dicht, kamde zijn haren en stak een handdoekrolletje onder zijn kin.

“Hij was mijn broer niet.”

‘Komt nu het moment waarop zij bekent dat ze een kind van hem heeft?’ dacht ik. Ik hield mijn hart vast. *Godverdomme!!!* Was ik deze ochtend maar niet opgestaan! Ik voelde mij holler en miselijker dan ooit vanbinnen.

“Hij was de broer van een vriendin. Meer niet.”

Indien Rena had opgekeken, had ze kunnen merken dat ik stiltejes en opgelucht uitademde.

Alsof hij uitkeek naar het vervolg van haar uitleg, gleden de ogen van de overledene voortdurend weer open. Rena en ik keken toe terwijl de verpleger een vloeipapiertje op de oogbol legde en het ooglid hierover heen schoof.

Nu bleven zijn ogen dicht.

De verpleger haakte het klembord aan het voeteneind van het bed en noteerde iets.

Waarschijnlijk vulde hij het uur van overlijden in. Of het tijdstip waarop het ziekenhuisbed vrijkwam.

Een priester liep binnen. Hij was helemaal in het zwart gekleed. Rena sloeg haar ogen op en zei: "Mijn broer heeft u niet nodig."

"Iemand van een andere gezindheid, misschien?"

"Niemand van uw soort," klonk het gedecideerd. Haar gezicht sprak boekdelen. Haar gebalde vuist ook.

Net had ik mijn echtgenote een spaarzaam traantje zien wegpinken, nu voelde ik haar woede onderhuids en onstuitbaar op-laaieren. Rena hield de ene emotie makkelijker onder controle dan de andere.

'Ze zit ingewikkeld in elkaar,' dacht ik. Wie niet?

De geestelijke drong gelukkig niet verder aan en ging weg. Daarna kwam de begrafenisondernemer het lichaam ontkleden, wassen en opbaren.

"Of wilt u dat liever zelf proberen? Dat mag."

"Nee," zei Rena.

"Het kan prachtig zijn om te doen."

"Bedankt!"

Wat een afschuwelijk idee moet haar dat geleken hebben! Ik kende haar: als ze dat lijk aanraakte, zou ze de rest van haar leven haar handen blijven wassen.

Bij het afleggen noch het kisten wensten Rena en ik aanwezig te zijn. We zakten af naar de cafetaria.

Ik nam een plastic dienblad, vulde het met koffie en gebakjes en zette dat op de formicatafel tussen ons in.

"Remco," zei Rena.

“Remco?”

“Zo heette hij. Hij was de broer van een vriendin.”

“Heeft die vriendin een naam?”

“Had,” zei Rena. “*Had* die vriendin een naam.”

‘Ze vallen warempel bij bosjes,’ dacht ik. Als ik een en ander op waarachtigheid wou checken en mijn partner had iets te verbergen, dan kwamen die overlijdens haar uitstekend van pas.

Ik diepte een balpen en een stuk papier uit mijn vestzak op. Keek haar afwachting aan. Alsof ik Rena een verklaring liet afleggen.

Mijn echtgenote nam een vork en prikte in het glazuur van haar taartje. “Ik ben opgevoed in een weeshuis,” zei ze onwillig. “Daar zat Sonja ook.”

Rena’s moeder had na de bevalling niet meer naar haar kind omgekeken. Dat wist ik. Ik kende de instelling waar mijn eega had verbleven. Het soort internaat waar de handen van kinderen vastgebonden werden achter hun ruggen, hun knieën op de grond geschopt werden en hun gezichten in een kussen gesmoord. Het soort internaat waar de opvoeder zijn broek naar beneden trok om kinderen een lesje te leren. Triest verhaal, vooral omdat het zo voorspelbaar was en zich almaar herhaalde. Het een verzorgingsmaatschappij noemen, en *blijven* sollen en leuren met kinderen... Maakte het iets uit dat nadien publieke verontschuldiging werden aangeboden? Of deed men er beter het zwijgen toe, omdat het oprakelen slecht geheelde wonden openscheurde?

Ik kneep mijn ogen dicht. “Ga verder.” Op de achtergrond, over de opdringerige geluiden heen van maaltijden die opgeschept, op plateaus geplaatst en gegeten werden, speelde een deuntje dat mij zo sterk irriteerde dat ik er gek van werd.

“Remco was vijftien jaar ouder dan Sonja. Hij had ook in de instelling gezeten. Hij wist hoe het eraan toeging en kwam regelmatig op bezoek.” Rena staaarde naar de linoleumvloer, waarop sporen van schoenzolen en stoelpoten elkaar verdrongen.

‘Oogje in het zeil houden,’ dacht ik. De overleden gevangene steeg in mijn achting.

“Toen hij een opvoeder met de tong uit de bek naar ons zag